

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2023 m. lapkričio 21 d.
(OR. en)

15684/23

DEVGEN 211
ACP 118
RELEX 1351
NDICI 31
SUSTDEV 147

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato
data: 2023 m. lapkričio 21 d.
kam: Delegacijoms

Ankstesnio
dokumento Nr.: 15126/23

Dalykas: Europos komandos principas
– Tarybos išvados (2023 m. lapkričio 21 d.)

Delegacijoms priede pateikiamos 2023 m. lapkričio 21 d. įvykusiame 3985-ame posėdyje Tarybos patvirtintos išvados dėl Europos komandos principo.

Tarybos išvados dėl Europos komandos principo

1. Taryba pabrėžia, kad nuo tada, kai buvo nustatytas Europos komandos principas, pasaulis susiduria su keliomis tarpusavyje susijusiomis krizėmis, įskaitant Rusijos agresijos karą prieš Ukrainą ir COVID-19 pandemiją, taip pat tebejuntamus jų padarinius. Šios įvairios krizės silpnina šalių partnerių gebėjimą spręsti nuolatinės skurdo, klimato kaitos ir aplinkos būklės blogėjimo, konfliktų, apsirūpinimo maistu nesaugumo, didėjančios nelygybės ir ekonomikos nuosmukio problemas, o tai turi rimtų padarinių migracijai ir priverstiniam persikėlimui.
2. Europos komandos principas didina ES ir jos valstybių narių gebėjimą drauge su šalimis partnerėmis spręsti šiuos ir kitus visuotinius uždavinius, sušvelninti jų padarinius ir sudaryti sąlygas socialinei, žaliajai ir skaitmeninei pertvarkai, kartu puoselėjant žmogaus teises, demokratiją, teisinę valstybę ir lyčių lygybę. Be to, Europos komandos principas sustiprina su trejopa sąsaja (humanitarinė pagalba, vystymasis ir taika) susijusios veiklos koordinavimą.
3. Taryba dar kartą patvirtina 2020 m. birželio 8 d. ir 2021 m. balandžio 23 d. išvadas ir pabrėžia, kad Europos komandos principu labai prisidedama įgyvendinant Darnaus vystymosi darbotvarkę iki 2030 m., Adis Abebos veiksmų darbotvarkę ir Paryžiaus susitarimą, be kitų politikos sričių pasitelkiant ES ir valstybių narių tarptautines partnerystes, vystomąjį bendradarbiavimą ir strategiją „Global Gateway“. ES ir jos valstybės narės tebėra įsipareigojusios skubiai reaguoti ir aktyviau dalyvauti siekiant darnaus vystymosi tikslų (DVT) ir Paryžiaus susitarimo tikslų, atsižvelgiant į nesėkmes ir apskritai nepakankamą pažangą, naudodamosi visomis įmanomomis priemonėmis, įskaitant viso Europos vystymosi finansinės struktūros potencialo sutelkimą.

4. Taryba pabrėžia, kad Europos komandos principu demonstruojamas ES vaidmuo pasaulyje, atsakomybė ir solidarumas, ir mano, kad jis yra labai svarbus siekiant kuo labiau padidinti vystymosi veiksmingumą, skatinti politikos suderinamumą vystymosi labui ir įgyvendinti principą „glaudesnis darbas drauge“. Europos komandos principas taip pat yra priemonė, padedanti kurti nuoseklesnę, veiksmingesnę, efektyvesnę, matomesnę ir didesnę poveikį darančią Europos vystymosi finansinę struktūrą. Be to, kad vykdoma pasaulinės finansų struktūros reforma ir remiamasi naujuoju Europos konsensusu dėl vystymosi, ES bendros užsienio ir saugumo politikos ir strategijos „Global Gateway“ kertinis akmuo tebėra pasaulinių įsipareigojimų įgyvendinimas.
5. Taryba pabrėžia Europos komandos principo svarbą koordinuotai strateginei komunikacijai ir ES bendrų veiksmų matomumui.
6. Taryba mano, kad, atsižvelgiant į Europos vystomojo bendradarbiavimo raidą, atėjo metas įvertinti Europos komandos principą. Šiuo laikotarpiu ES priėmė Kaimynystės, vystomojo ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonę „Globali Europa“ (KVTBP „Globali Europa“) ir pradėjo įgyvendinti strategiją „Global Gateway“. Taryba mano, kad esama galimybės tobulinti Europos komandos principą ir toliau integruoti jį į ES vystymosi struktūrą. Taryba laukia KVTBP „Globali Europa“ laikotarpio vidurio vertinimo rezultatų, kurie suteiks papildomų svarbių įžvalgų apie tai, kaip priemone remiami ES išorės veiksmai, jos vystomojo bendradarbiavimo politika ir tarptautinės partnerystės.
7. Taryba pripažįsta, jog Europos komandos principas buvo naudingas ir suteikė reikiamo lankstumo, kad būtų galima prisitaikyti prie COVID-19 pandemijos, klimato krizės ir kitų pasaulinių iššūkių keliamų reikalavimų ir į juos reaguoti. Be to, jis pasirodė esąs naudingas skatinant bendrus veiksmus, kuriais remiami ES, jos valstybių narių ir šalių partnerių bendri tikslai ir vertybės, sudarant įvairių suinteresuotųjų subjektų koalicijas.

8. Europos komandos principas buvo labai naudingas 2021 m. pradėtam strategijos „Global Gateway“ įgyvendinimui, siekiant iki DFP pabaigos sutelkti iki 300 mlrd. EUR investicijų. Taikant šį principą buvo pagerintas bendrų visapusiškų iniciatyvų nustatymas, įgyvendinimas ir informavimas apie jas, nes buvo sutelktos ES ir valstybių narių ekspertinės žinios, plėtos finansų įstaigos ir privatusis sektorius. Pabrėžiant pagrindines ES vertybes ir geriausią praktiką, Europos komandos principas naudojamas kaip pagrindinis strategijos „Global Gateway“ įgyvendinimo būdas.
9. Taryba yra pasiryžusi gerinti ir intensyvuoti Europos komandos principo įgyvendinimą, susiedama visus tris pagrindinius metodus, kuriems jis taikomas, t. y. bendrą programavimą, bendrą įgyvendinimą ir Europos komandos iniciatyvas, ir, kai aktualu, visų trijų derinį, remdamasi gerąja praktika ir patirtimi, įgyta įgyvendinant bendrą programavimą ir Europos komandos iniciatyvas. Taryba tebėra įsipareigojusi laikytis principo „glaudesnis darbas drauge“ ir pabrėžia, kad svarbu stebėti ir vertinti procesą iš įtraukumo perspektyvos.
10. Europos komandos principu turėtų būti naudojamosi kaip visapusišku priemonių rinkiniu, apimančiu skirtingas ES ir valstybių narių sąlygas ir priemones, kartu atsižvelgiant į esamas sprendimų priėmimo procedūras ir atitinkamą Europos komandos principą įgyvendinančių suinteresuotųjų subjektų institucinę kompetenciją, kad būtų tinkamai taikomi pagrindiniai vystymosi veiksmingumo principai. Įgyvendinant Europos komandos principą turėtų būti laikomasi žmogaus teisėmis grindžiamo požiūrio ir padedama siekti visų KVTBP „Globali Europa“ reglamente nustatytų tikslų. Taryba primena pagal KVTBP „Globali Europa“ reglamentą priimtą įsipareigojimą užtikrinti, kad bent 85 % įgyvendinamų naujų veiksmų atveju vienu iš pagrindinių arba svarbiu tikslu būtų laikoma lyčių lygybė.

11. Taryba pabrėžia, kad svarbu stiprinti Europos komandos principą įgyvendinančių suinteresuotųjų subjektų veiklos koordinavimą programavimo ir įgyvendinimo etape vadovaujantis principu „pirmiausia – politika“ ir atsižvelgiant į jų strategiją, politiką ir priemones. Tam reikia, kad Taryba teiktų daugiau strateginių gairių, susijusių su priemonės KVTBP „Globali Europa“ politikos tikslais ir prioritetais, siekiant didinti suderinamumą, nuoseklumą ir papildomumą su kitomis atitinkamomis ES priemonėmis ir politika pagal ES vertybes ir interesus. Taryba ragina visus Europos komandos principą įgyvendinančius narius imtis visų būtinų priemonių, kad užtikrintų Europos komandos principo tinkamumą vykdant šią daug pastangų reikalaujančią užduotį.
12. Svarbus indėlis šiame darbe bus Glaudesnio darbo drauge Europos komandoje gairių¹ atnaujinimas. Taryba toliau teiks strategines gaires dėl dialogo politikos klausimais, valdymo, darbo metodų, stebėsenos ir vertinimo, kartu išlaikydama procesų taupumą.
13. Taryba, primindama 2021 m. balandžio 23 d. išvadas dėl Europos komandos², teikia toliau išdėstytas strategines gaires dėl partnerysčių stiprinimo, politikos suderinamumo ir galiausiai vystymosi efektyvumo didinimo įgyvendinant Europos komandos principą. Taryba ragina:
 - a. visais atvejais, kai įmanoma, ES ir jos valstybių narių vystomajam bendradarbiavimui ir partnerystėms kaip tinkamiausia galimybe naudotis Europos komandos principu, kuo labiau didinant veiksmingumą ir politikos suderinamumą, kad būtų pasiekti DVT ir įgyvendinta Adis Abebos veiksmų darbotvarkė ir Paryžiaus susitarimas. Šis principas turėtų būti toliau taikomas derinant visus atitinkamus ES ir jos valstybių narių tarptautinių partnerysčių ir vystomojo bendradarbiavimo elementus, kad būtų skatinamas įtraukumas ir bendradarbiavimas su valstybėmis narėmis ir tarp jų;

¹ [Working Better Together as Team Europe Through joint programming and joint implementation - Tools and Methods Series Guidelines N°10](#) (2021 m. sausio mėn., ISSN 1977-8309).

² Dok. ST 7894/2021.

- b. stiprinti įvairius bendro programavimo elementus kaip tinkamiausią požiūrį šalių programavimo srityje, remiantis bendradarbiaujamuoju impulsu ir naująja strategine paradigma, atsiradusiais įgyvendinant Europos komandos iniciatyvas ir strategiją „Global Gateway“. Bendras programavimas turėtų likti savanoriškas, lankstus, įtraukus ir pritaikytas prie šalies partnerės konteksto. Atnaujintas suplanuotų bendro programavimo procesų grafiko sudarymas turėtų papildyti suinteresuotoms valstybėms narėms skirtus nacionalinius programavimo dokumentus;
- c. remti šalis partneres joms siekiant DVT: suderinti Europos komandos iniciatyvas ir strategijos „Global Gateway“ projektus su šalių partnerių nacionalinių vystymosi planų ir strategijų tikslais ir prioritetais. Didinti vietos lygmens politinę atsakomybę, suderinimą su Europos komandos principu, orientavimąsi į rezultatus, poveikį ir tarpusavio atskaitomybę vykdant dialogą politikos klausimais su šalimis partnerėmis dėl vietos, nacionalinės ir regioninės vystymosi politikos ir tikslų, koordinavimą vietoje vykdant ES delegacijoms ir kuo labiau įtraukiant valstybes nares;
- d. propaguoti demokratines vertybes ir aukštus standartus, gerą valdymą ir skaidrumą, taip pat kovą su korupcija kaip Europos komandos vystomųjų pastangų šalyse partnerėse veiksmingumo, skaidrumo didinimo ir konkrečių rezultatų gerinimo neatsiejamus aspektus;
- e. organizuoti aukšto lygio dialogus politikos klausimais, Europos komandos misijas, nustatyti politinius įsipareigojimus ir dalyvauti aukšto lygio ir investicijų renginiuose šalyse partnerėse ir daugiašaliuose forumuose. Tai gali sustiprinti strateginę komunikaciją ir padidinti matomumą pasitelkiant Europos komandos principą, be kita ko, siekiant kovoti su dezinformacijos kampanijomis. Siūlant iniciatyvas ir identifikuojant Europos komandos misiją, kurios turi būti organizuojamos, svarbiausius etapus ir koordinuojant komunikacijos pastangas svarbus vaidmuo tenka ES delegacijoms ir valstybių narių ambasadoms;
- f. propaguoti ES kaip patikimą, vertybėmis besivadovaujančią partnerę naudojantis bendru visuotinio vystymosi srities Europos naratyvu: vykdyti komunikaciją apie pagrindinius prioritetus ir rezultatus, kurių siekiama taikant Europos komandos principą, naudojantis nusistovėjusiais ir veiksmingais kanalais, kad būtų pasiekta specialistų ir ne specialistų auditorija;

- g. per atitinkamus Tarybos organus reguliariai teikti valstybių narių strategines gaires dėl strateginių prioritetų, kurių turi būti siekiama laikantis Europos komandos principo, visų pirma įgyvendinant priemonę KVTBP „Globali Europa“ ir strategiją „Global Gateway“, užtikrinant, kad esminiai Europos komandos principo elementai būtų skaidrus sprendimų priėmimas, darnus valdymas ir įtraukus įgyvendinimas;
- h. toliau didinti Europos komandos iniciatyvų įtraukumą ir veiksmingumą, kad būtų visapusiškai naudojamosi visų dalyvių žiniomis, įgūdžiais, gebėjimais, ekspertinėmis žiniomis ir politiniais ištekliais. Palaikant dialogą dėl Europos komandos principo ir Europos komandos iniciatyvų taikymo ir įgyvendinimo kaip vietos lygmens koordinatorės turėtų veikti ES delegacijos, koordinuodamos veiklą su valstybių narių ambasadomis. ES delegacijos turėtų užtikrinti tinkamą ir savalaikį informacijos srautą ir padėti užtikrinti įtraukumą, visų pirma vietoje atstovybės neturinčių valstybių narių atžvilgiu. ES delegacijos taip pat turėtų sudaryti palankesnes sąlygas Europos komandos bendriems apsilankymams šalyse partnerėse ir bendriems forumams su jų valdžios institucijomis. Visų pirma nacionalinių, regioninių ir pasaulinių Europos komandos iniciatyvų atveju turėtų būti išlaikomos veiksmingos ir nesudėtingos valdymo ir vadovavimo struktūros, kad būtų palengvintas Europos komandos subjektų dalyvavimas, kartu atsižvelgiant į šalių partnerių prioritetus ir užtikrinant jų politinę atsakomybę;
- i. bendrai dėti pastangas su kitais subjektais laikantis įvairių suinteresuotųjų subjektų įtraukimo požiūrio, kad poveikis vystymuisi būtų kuo didesnis. Tai apima Jungtines Tautas ir kitas tarptautines organizacijas, daugiašalius ir regioninius plėtros bankus, finansų įstaigas, kitas valstybes donores, pilietinę visuomenę, NVO, žmogaus teisių gynėjus, vietos valdžios institucijas ir bendruomenes, privatųjį sektorių ir mokslo įstaigas;
- j. skatinti dalyvavimą vadovaujantis humanitarinės pagalbos, vystymosi ir taikos sąsaja nestabilumo ir krizės paveiktose vietose. Humanitarinės pagalbos, vystymosi ir taikos sąsaja yra tarptautiniu mastu pripažintas standartas, kuriuo siekiama didinti humanitarinių, vystomųjų ir taikos veiksmų, įskaitant trumpalaikes ir ilgalaikes investicijas, taip pat politinius, diplomatinius ir saugumo veiksmus, veiksmingumą, tvarumą ir rezultatyvumą. Atsižvelgiant į Europos Komisijos neseniai atliktus tyrimus, humanitarinės pagalbos, vystymosi ir taikos sąsajos politikos ir veiklos sistemą reikėtų toliau plėtoti;

- k. taikyti Europos komandos iniciatyvų stebėsenos, ataskaitų teikimo ir vertinimo sistemą (MORE) planuojant, projektuojant ir įgyvendinant naujas ir jau vykdomas Europos komandos iniciatyvas, kad būtų įvertinta, kiek jomis prisidedama prie poveikio vystymuisi, ir renkami viešajai komunikacijai skirti duomenys apie bendrus Europos komandos iniciatyvų rezultatus. Šiuo tikslu Europos komandos iniciatyvų sekimo duomenys turėtų būti nuolat atnaujinami. Komisijos tarnybos ir EIVT turėtų reguliariai teikti Tarybai išsamią informaciją apie Europos komandos principo įgyvendinimą ir konsultuoti valstybes nares jo įgyvendinimo sąlygų klausimais.
14. Taryba tebėra įsipareigojusi reguliariai vertinti Europos komandos principo įgyvendinimo pažangą ir poveikį atsižvelgiant į šias Tarybos išvadas.
-